

Tenkrát jim Achilleus sám sic odmítal odvrátit zkázu, avšak do vlastní zbroje pak přítele Patrokla oděl, potom ho do boje poslal a početné mužstvo mu přidal. Nato zas po celý den se střetali u Skajské brány.

Byli by město v ten den snad zbořili, kdyby byl Foibos Patrokla předatného, jenž způsobil záplavu zhouby, nezabil ve předních řadách a Hektoru nedopřál slávy. Proto se utíkám teď k tvým kolenům, zdali bys mému synovi krátkého věku chtěl darovat štít a též přílbu, mimo to holeně krásné, kol kotníků sponkami spjaté, jakož i krunýř — vždyť ten, ježž měl, druh věrný mu ztratil, zabitý Tróy — můj syn pln žalu teď na zemi leží.“

Na to jí přeslavný bůh zas odvětil, dovedný mistr: „Bud' jenom dobré myslí a o to se nestarej v srdci! Kéž bych mohl tak jistě ho někde daleko ukrýt před zlou, neblahou smrtí, až hrozný mu nadejde osud, jako se krásné zbroje mu dostane, již se zas leckdo podiví z přečetných lidí, kdo snad ji náhodou spatří.“

Pravil, a nymfu tam nechal a odešel k měchům. Ty rychle obrátil k ohni a dal jim zas rozkaz chopit se práce. Vzápětí dvacet měchů mu foukalo do výhně, přičemž všeliký vzdušný proud, a mohutný, zachycovaly, aby byl při pilné práci hned po ruce slabý, hned silný, jak si to Héfaistos přál a jak toho žádalo dílo. Házel do pánví cín, pak měď též nezlomitelnou, nakonec vzácné i zlato a stříbro. Pak na špalek vložil velikou kovadlinu a do ruky uchopil silné pádné kladivo své a do druhé uchopil kleště.

Nejdříve vytvářel štít, štít kulatý, velký a pevný, všude jej dovedně zdobil, pak připojil obrubu lesklou, trojitou, skvělou, a k štítu i řemen pobitý stříbrem. Na štítě samém bylo pět vrstev a na vrchní ploše vytvářel dovednou myslí i přečetné ozdoby skvělé.

Uprostřed znázornil zem, báhň nebeskou, jakož i moře, slunce, jež únavy nezná a měsíc v úplňku právě, zhotovil všechny hvězdy, tu ozdobu nočního nebe, souhvězdí Plejád a Hyad a silného Óarióna, Medvěda, jemuž i *Vúz* tak často říkají lidé: točí se na témže místě a pohlíží na Órióna, do proudů Ókeanových jen on se nechodí koupat.

Dvojici krásných měst též vytvořil, smrtelných lidí sídlo: v jednom byl sňatek a slavné svatební hody; nevěstu z ženské síně tím městem v průvodu vedli za svitu loučí a hlučně tam zvučely svatební písně. Mladí se točili v tanci a uprostřed zástupu jejich píštalý zněly a loutny, a četné zvědavé ženy stály tam v průjezdech domů a s údivem hleděly na ně.

Na sněmu početný lid se shromáždil. Vznikla tam hádka, vedli tam spor dva muži stran náhrady za zabitého muže: vrah slavnostně tvrdil, že zaplatil všechno, a lidem důkazy dával; ten druhý však popíral, že by co dostal — proto si přáli ti dva mít konečný rozsudek znaleců. Davy jim přizvukovaly, čímž oběma napomáhaly. Sluhové krotili dav; pak v posvátném okruhu soudním na hladké kameny již si geronti sedli a v rukou každý z nich od hlasatele měl žezlo, se kterým potom po řadě vstávali z místa a veřejně hlásili nález. Také dva talenty zlata tam ležely uprostřed kmetů, aby je dostal z nich ten, kdo pronese nejlepší výrok.

Okolo druhého z měst dva vojenské tábory stály, zářící zbraněmi svými, a chovaly úmysl dvojí: buďto je vyvrátit zcela, neb na dvě rozdělit všechno jmění, jež uchovávalo v svých zdech to půvabné město. Občané nesouhlasili a chystali zálohu tajně. Na hradbách zatím stály a střehly je manželky milé, útlé děti a s nimi i mužové zesláblí stářím. Schopní vytáhli z města — bůh Arés je vedl a Pallas; oba dva ze zlata byli a oděni ve zlaté roucho,

postavou velef a krásní a ve zbroji, právě jak bozi
nad všechny vynikající; lid pod nimi mnohem byl menší.

Když pak přišli až k místu, jež zdálo se k záloze vhodné,
k řece, jež sloužila tehdy všem stádům za napajedla,
sedli si právě tam, již oděni v zářící zbroji.
Seděli opodál vojska dva zvědi a číhali, zda by
spatřili stáda bravu a lesklé loudavé krávy.
Stáda se přihnala brzy; dva pastýři kráčeli s nimi,
vesele na šalmaj hráli — ten úskok včas nevytušili.
Měšťané skrytí je zhlédli a přiběhli, zabrali rychle
na obou stranách stáda jak skotu, tak hromadu krásných
bělostných ovcí a přitom též zabili pastýře stád těch.
Když pak nepřítel zaslech, jak seděl tam před shromaždištěm,
u krav veliký hluk, hned vyskákal na rychlé vozy,
stíhal uchvatitele a zakrátko vskutku je dohnal.
Potom stanuli v šiku a válčili na břehu řeky,
oštěpy kovových hrotů již házeli jedni i druhí.
V davu šel Svár a Hřmot, Smrt zhoubná hned svírala muže
živého, nezraněného, hned jiného, poraněného,
dalšího válečnou vřavou, již mrtvého, za nohy vlekla.
Šat, ježž na plecích měla, byl zarudlý od krve mužů.
Stejně jak živoucí lidé se střetali, sváděli boje,
mrtvoly padlých mužů se vzájemně snažili vyrvat.

Dále zas kyprou nivu tam vytvářel, úrodnou půdu,
širokou, zoranou třikrát, a četní oráči na ní
do kruhu potahy hnali vždy s obratem vzhůru a dolů.
Kdykoli obratem zpět zas dospěli k souvrati lánu,
pohár sladkého vína jim do rukou podával vždycky
muž k nim přistupující. Kol brázd se vraceli jiní,
dychtíce brzy se dostat též k souvrati rozlehlé nivy.
Vzadu se černala zem tak podobná zorané prsti,
ačkoli ze zlata byla, což především budilo podiv.

Také královský lán tam vytvářel s osením bujným;
držice ostré srpy to obilí kosili ženci.
Hrstě za sebou v řádcích jim od srpů padaly k zemi,

jiné zas vazači brali a povříslý vázali v snopy.
Tři tam vazači stáli a za ženci štíhloucí hoši
sbírali požaté hrsti, ty v náruči nesli a rychle
vazačům dávali je. Pán pozemku u řádků s nimi
stál, měl v pravici žezlo a tiše se radoval v srdci.
Sluhové opodál nich jim pod dubem chystali jídlo:
zabili velkého býka, jej dělili, ženy pak hojnost
mísily ječných krupek a žencům z nich vařily kaši.

Vinici vytvářel dál, sad ze zlata, krásný, jež velmi
révou obtížen byl. Mrak hroznů na ní se černal,
v řadách trčely tyče, jež zhotovil z ryzího stříbra.
Po obou stranách sadu ved modravý příkop a kolem
ohradu z cínu; tím sadem jen jediná pěšinka vedla,
po níž se nosiči brali, když z vinice sklízeli hrozny.
Po této cestičce dívky a mládenci veselí myslí
nosili v pletených koších vždy při sklizni sladké ty plody.
Líbezně uprostřed nich hrál chlapec na zvučnou loutnu,
s průvodem šel a přitom jim zpíval lahodným hlasem
krásnou jímavou píseň; k ní mládež tančila, pěla,
výskala, vyskakovala a družinu doprovázela.

Dále pak stádo skotu tam vytvořil s přímými rohy:
ze zlata zhotovil plavé a z cínu bělostné krávy;
ze dvora s bučením táhlým se zvířata na pastvu hnala
podél hučící řeky, kol rákosí, které se chvěje.
Zároveň se stády skotu šli čtyři pastýři zlatí,
devět ohařů rychlých je společně následovalo.
Vtom dva strašliví lvi jim lapili řvoucího býka,
který byl vůdcem stáda; když vlekli ho, nesmírně bučel.
Mladí pastýři hned i s ohaři kvapili za ním.
Když pak roztrhli lvi již kůži statného býka,
chlemtali černou krev i s vnitřnostmi. Pastýři marně
švali své rychlé psy a na lva je podněcovali.
Kdykoli měli je kousnout, psi odvraceli se od lvů,
velice blízko jen stáli a štěkali, vždycky však couvli.

Pastvinu vytvořil též ten přeslavný dovedný mistr, velikou v údolí krásném a plnou bělostných ovcí, ovčiny, pastýřské chýše a ohrady střechami kryté.

Dále tam zobrazil rej ten přeslavný dovedný mistr, podobný onomu sálu, jež Daidalos v rozlehlém Knósu stavěl kdys pro Ariadnu, tu dívku s krásnými vlasy. Na něm pak svobodní chlapečci a dívky s velkými věny tančili v kruhu a jeden vždy druhého v zápěstí držel. V suknicích krásně tkaných, jež mírně se olejem leskly, jinoši oděni byli, šat heboučkový měly zas dívky. Mimo to dívky měly i čelenky krásné, a chlapečci na pásech zdobených stříbrem zas mečíky ze zlata měli. Někdy cvičenou nohou si radostně skočili v kole, lehce jak hrnčířský kruh, tak do dlaně vhodný, když k němu zasedne hrnčíř a zkouší, zda poběží lehce a hbitě, jindy zas tančili v řadách a skákali naproti sobě. S radostí početný dav kol toho libého tance kolkolem stál. V tom reji i božský pěvec jim k tanci zpíval a na loutnu hrál. Dva kejklíři také tam byli, kteří, když začínal zpívat, se točili v přemetech rychlých.

Veletok Ókean též tam zpodobil mohutný, silný, okolo krajního lemu, kol dokola pevného štítu.

Když tedy zhotovil štít tak důkladný, silný a pevný, zhotovil právě tak krunýř, jenž silněji zářil než oheň, zhotovil těžkou přilbu a ke skráním přiléhající, ozdobnou, nesmírně krásnou, a zlatý k ní připojil chochol, zhotovil Achilleovi i holeně z táhlého cínu.

Když mu ten proslulý mistr již ukoval veškerou výzbroj, přinesl ji z dílny a složil ji před matku Achilleovu. Z Olympu zasněženého se Thetis pak snesla jak jestřáb, od boha Héfaista nesla tu třpytivou zářící výzbroj.

Z P Ě V D E V A T E N Á C T Ý

Achilleus se smíří s Agamemnonem, a když mu pak jeho matka Thetis přinese novou zbroj, vyzve všechno vojsko do boje.

Zora když v rouše jak šafrán se od proudů Ókeanových zdvíhala, aby zas nesla své světlo i bohům i lidem, Thetis se blížila k loďm a nesla od boha dary. Zastihla milého syna, jak Patrokla v obětí svírá a jak hlasitě pláče — kol něho tam druhové četní slzeli s ním. Vtom vešla k nim Thetis, bohyně jasná, stiskla synovi ruku a s důrazem mluvila k němu: „Toho již nechme tu ležet, mé dítě, ač velmi se nad ním rmoutíme, když už jednou byl přemožen po vůli bohů. Ty ale od Héfaista zbroj skvostnou a překrásnou přijmi, jakou jediný muž až doposud na plecích nenes.“

Tohle ta bohyně řekla a složila před Achillea výzbroj — i zařinčel jasně ten celý tak nádherný výtvar. Hruza všech Myrmidonů se zmocnila, nikdo si netrouf přímo pohledět na zbroj a ucouvli. Jakmile však ji Achilleus spatřil, tím víc plál po boji, v hlavě mu hrozně zpod víček zableskly oči jak plamenná záře. Pak v rukou držel ty božské dary, tak skvostné, a těšil se jimi.

Když se už potěšil v srdci, jak na tuto nádheru hleděl, vzápětí vzletnými slovy se ozval k své matce: „Tu výzbroj jistě mi, matko, dal bůh, vždyť přísluší toliko věčným bohům takové dílo — to nesvede smrtelný člověk! Vezmu si nyní tu výzbroj už na sebe. Jenom se hrozně bojím, že zatímco budu já bojovat, naleznou mouchy Patroklu do sečných ran, jež po kopí zejí, že v nich se zakrátko usadí červi a zohyzdí mrtvého druha, v kterém už zanikl život, a celé že tělo mu zetlí.“

Na to mu odpoví Thetis, ta bohyně stříbrnonohá: „O tohle docela nic se nestarej v mysli, mé dítě! O to se pokusím já, ta hejna dotěrná zahnat, mouchy, co sžírají rády i hrdiny zabitě v boji.“